

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună 2 "

N-rii de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Disolvarea comitetului dirigent

(*) Trădarea de țară cea mai nouă și lovitura cea mai meschină dată constituției — zic cei din coaliție — e că guvernul a dizolvat comitetul dirigent. Când vor mai voi să țină ședință, nu vor mai putea s'o anunțe în comunicate oficiale, ci se vor mulțumi să se adune în taină. Altfel își găsec beleaua cu — poliția. Tot așa, dacă vor hotărî ceva, nu pot să anunțe prin comunicate autorizate și venite din partea unei corporațiuni care până acum eră socotită de Unguri drept dăătoare de ton, — ci orice hotărîre a lor va fi părerea unor simpli — particulari.

Altfel ajung nu numai la poliție, ci și pela judele de instrucție.

Indignarea, în sinul coaliției e așa de mare, în cât ziarele maghiare coaliționiste scriu articole fulminante și interviavează într'una pe bărbații politici, cerându-le părerea asupra acestui »nemaî pomenit atentat în contra constituției.

Intre alții au fost intervievați și foștii deputați români naționaliști din comitatul Aradului.

Foarte nimerit aceștia au spus redactorului lui »Függetlenség», în resumat, următoarele: Dacă e nesocotirea principiului de libertate politică la mijloc, dacă s'a comis prin asta atentat în contra constituției, și nimeni nu făgăduiește asta, — apoi la tot cazul păcatul este vechiu și pe noi Români nu ne surprinde de loc. Impotriva noastră s'a făcut deja la 1894, când Hieronymi

și mai târziu Perczel, ca ministri de interne, au dizolvat comitetul național. Atunci însă și presa maghiară și partidele politice maghiare nu numai că nu s'au ridicat împotriva ministrilor cari »săvârșeau atentat», dar din contră: i-au lăudat că astfel apăra integritatea țării și a — ideii! Tot așa, au aprobat anul trecut faptul că pe cale administrativă venerabilii fruntași români George Pop de Băsești și Dr. V. Lucaciu au fost pedepsiți pentru că n'au ținut socoteală de toate dispozițiile opreliștei lui Hieronymi, cel dintâiu care a atentat la libertatea politică a partidelor politice din țară.

Și de ce n'au protestat nici odată bărbații politici, nici presa maghiară în contra opreliștei lui Hieronymi?

Pentru că atunci se lovea în *Români!*

Li-a venit însă acum rîndul și partidelor maghiare.

Foarte logic, Kristóffy va fi zis: Dacă Ungurimea întreagă a aprobat pe Hieronymi pentru că a dizolvat comitetul dirigent *român*, tot așa are să aprobe și acum, când i-se aplică aceeași măsură comitetului dirigent al *coaliției maghiare*.

Dacă e vorba deci să protestăm vre-odată împotriva acestei dizolvări ca a unui act ce stângenește activitatea partidelor politice, apoi aceasta nu o putem face decât când în același timp s'ar protesta împotriva *dizolvării comitetului național român*.

Căci dupăcum nu pot exista două adevăruri, tot așa nu pot fi nici două feluri de libertăți, ci una singură: ce e permis partidelor maghiare, să fie permis și partidelor românești.

Și dacă este »atentat» faptul dizolvării comitetului dirigent al coaliției, »atentat» a fost și când Hieronymi a dizolvat comitetul național.

Asta e părerea tuturor Românilor.

A învins dreptatea! După ce aproape doi ani de zile a fost purtat pe la poliție și tribunale, în cele din urmă dl Ioan Russu-Șirianu a scăpat de urmărirea și procesul ce s'a pornit în contra d-sale pentru cartea »Români din Statul-Ungar» premiată de Academie, în care înțeleptul procuror din Oradea-Mare aflase agitație împotriva naționalității maghiare.

Într'adevăr, directorul nostru a primit erida Tabla regească din Oradea-Mare înștiințarea că recursul procurorului contra sentenței senatului de acuză care-l mântuise de ori-ce urmărire, a fost respins.

Marele scamator, fostul ministru Széll, meșterul formelor, a ținut să-și pună și el cuvântul privitor la situația actuală politică. La 17 s'a prezentat adică înaintea alegătorilor sei din Gott-hard și a ținut una dintre cele mai lungi vorbiri. Constată însă și coaliționista »Az ország» că n'a spus nimic nou, deși țara s'a așteptat să lumineze macar nițel în bezna care i-a cuprins pe toți patrioșii... Ba tot a spus ceva okosság: singura bază de rezolvare a crizei este să se respecte d'opotriva drepturile regale și ale națiunii!... Slabă rețetă însă, căci nu spune în ce s'ar resuma acel respect!

Cuvânt către alegătorii români, sârbi și slovaci, a adresat clubul parlamentar al naționalităților tuturor alegătorilor celor trei naționalități. În numărul nostru de mâine îl vom publica în întregime.

Slăbiciunea părintească.

De Ioan Slavici.

Nu e între simțemintele omenești nici unul, care e bun ori rău: bun e ori-și-care, dacă e cumpenit, iar rău, dacă e covârșitor. Numai stăpânirea de sine, măsura dreaptă, e în toate bine. Și în iubire dar atât prea puțin, cât și prea mult e păcat, deci o nenorocire, și numai nici prea mult, nici prea puțin e virtute și temeiul al fericirii.

Dacă pot să abuzez de iubirea către mine a altora, pot să fac abuz și de propria mea iubire către alții ori să-i las pe ei să abuzeze de iubirea mea, iar abuzul, ori-și-cum s'ar fi făcând el, consumă iubirea.

Prin abuzul de iubire în vre-una din aceste trei forme se istovesc multe prietenii, se strică multe case și se nenorocesc mulți copii.

Iți este drag copilul, și e pentru tine o mulțumire să-l vezi, să-l auzi glasul, să-l porți în brațe, să-l săruți, să-l gătești și să-l areți altora. Mulțumire e mai târziu să-i ascuți vorbele, să-l pui să reciteze, să cânte, să joace, în genere, să-și arete »talentele.» Nu e rău, ca părintele să aibă mulțumiri pe urma copilului său, dar rău e să nu fim cumpeniți în darea pe față a acestei mulțumiri, căci copilul nu e jucărea, nu păpușică, nu obiect de distracțiune, ci ființă din carne și din oase, în care e și un început de viață sufletească.

Chiar și între prietini ori între femei și bărbați prea deseori ori prea stăruitoare manifestări

de iubire sunt plictisitoare și slăbesc în cele din urmă legăturile. Ele sunt cu atât mai rele față cu copiii, care nu judecă, numai târziu cunosc iubirea interesată și foarte ușor ajung să-și închipuie că te îndatorează și-și câștigă mari drepturi față cu tine, dacă au bunavoință de a te lăsa să-i mângâi.

Pornit din fire spre mișelie, copilul alintat foarte în curînd simte, că ai slăbiciune pentru el și, îndată-ce a simțit-o aceasta, începe să te »terorizeze».

E lucru știut de toți, copilul, care cade și se lovește, apoi, dacă se vede singur, se scoală și merge mai departe cași-când nimic nu i-s'ar fi întâmplat, dar începe să plângă amar și îndată ce se ivește în preajma vederii lui cine-va, pe care-l știe având slăbiciune pentru dânsul.

E învederat, că ceea ce-l face să plângă nu e durerea, ci dorința de a te vedea dându-ți silința să-l mângâi.

În fața unui asemenea mișel omul cu minte își stăpânește firea și-și dă dragostea pe față numai cu multă cumpătate și la oc.ziuni potrivite, drept răsplată pentru bune purtări ori drept semn de iertare dupăce copilul a fost pedepsit.

Mama ne sărută adese-ori și în deosebi totdeauna serile, după ce ne culcam, tata însă numai de tot rar ne mângâia, — povestea o fetișcană...

Într'una din seri adormisem mai târziu ca de obicei și eram încă trează, când tata s'a întors dela lucru și ne-a sărutat și el.

M'am făcut că dorm, iar ziua următoare am stat trează, până ce a venit el, ca să văd dacă ne sărută ori nu în toate zilele.

Vezi Dta mișelie de pui de om, care stă pândă, ca să te prindă dându-ți pe față slăbiciunea, pentru ca să poată profita de ea.

Știe românul, de ce zice, că buni sunt copii numai când dorm: numai atunci să-ți dai de gol slăbiciunea față de dânsii, ba chiar și atunci trebuie să te încredințezi mai înainte, că în adevăr dorm.

Simțind slăbiciunea educatorului, copii se fac presumțioși, volnici, neascultători și țipă, răcnesc, se bat cu pumnii în cap, își smulg părul ori se trântesc de pământ dacă nu li-se face voia.

Aceasta e o grea boală sufletească, pe care numai prin stăpânirea de noi înșine putem s'o lecuim, ear dacă n'o lecuim la timp, mai curînd sau mai târziu ne căim amaraic, căci mai curînd ori mai târziu ni-se va pune pistolul în piept.

În toate se cere măsură dreaptă, dar nicăiri atât de multă, ca în purtările noastre față de copii.

E foarte aspră vorba »mașter», cu toate că bune sunt cele mai multe mume maștere.

Chiar bune fiind însă, ele nu-și dau seamă, că acel copil, pe care nu tu l'ai născut, numai prin multe semne de iubire și-l poți face supus și ascultător. Tot astfel învățătorul și ori și care alt educator, care nu pentru ai săi copii are purtarea de grijă, numai având multă răbdare și dând multe semne de iubire poate să se facă stăpân pe sufletele copiilor.

Părintele adevărat însă nu are nici odată să scape din vedere, că el nu e »mașter», ci păzitor rânduitor de Dumnezeu al copilului.

Colomán Széll despre criză.

— Criza. —

Budapesta, 18 Martie.

După o tăcere de 3 ani, fostul ministru-președinte Coloman Széll s'a rostit asupra crizei actuale. Știm că supt iel a izbucnit marea obstrucțiune și mișcare națională ungurească în contra armatei comune. Atunci el preconizase rezistență pasivă ca mijloc în potruva obstrucțiunii. După o rezistență de trei sferturi de an el a căzut și locul lui de cârmă a fost luat întâi de Khuen Héderváry și mai pe urmă de contele Tisza. De atunci Széll a stat în rezervă. Alegătorii sei din Sankt-Gotthard însă l-au reales și în noua cameră cu toate că el declarase că nu va mai primi mandatul. Eri le-a raportat alegătorilor săi despre starea politică. Este de bună samă un discurs mare, care oglindește o personalitate bine și definitiv echilibrată. Orice goană după popularitate efină, orice tiradă umflată lipsește din el. Széll vorbește cu liniștea sigură și clară a omului cu convingeri formate și stabilite. Calitatea lui principală care l-a menținut și la putere, afabilitatea cuternitoare, menajarea părerilor altora se regăsește și în discursul acesta. Ea l-a făcut atât de popular în rândurile opoziției, încât de multe ori în cursul crizei el a fost socotit omul chemat de a aduce iarăși duhul păcii și al înțelegerii în această babilonică harababură politică.

Părerile lui Széll.

Discursul lui Széll se alcătuiește din două părți. Întâi istoricul crizei privit prin prizma personalității sale și al doilea părerile sale asupra situației actuale.

Punctul de unde a pornit criza a fost, zice Széll, proiectul de lege pentru sporirea contingentului armatei. Această sporire era dreaptă căci ia era în proporție cu sporul populațiunii țării. Obstrucțiunea a izbucnit însă. Față cu ea puțini din partidul guvernamental au susținut părerile ministrului președinte Széll și acesta și-a dat dimisiunea. După multe peripeții în sfârșit contele Tisza izbuti să facă să înceteze criza. Dar tot el a resuscitat-o prin scr soarea sa publică dela Ugra. Rezultatul a fost dezastrul partidului liberal. Vătrejul mișcării naționale a răpit pe toți. Adresa coaliției către regele ar fi putut forma baza descucării dacă i-s'ar fi dat un răspuns. Punctul de căpetenie al crizei formează drepturile coroanei, aceste drepturi sunt netăgăduite. Ele sunt înscrise în art. de lege XII dela 1867 însă nu se pot exercita decât în mod constituțional. Reprobă guvernul care guvernează invocând numai legile favorabile lui trecând pe cele neprielnice supt tăcere.

Toate legile administrative ale noastre, sunt făcute cu presupunerea, că vor fi executate de un guvern constituțional.

Guvernul acesta nu poate dăinu, căci nu se poate azi închipui un stat, în care dările și re-cuții cu forță. Széll este aderentul teritorului săvama se strângă comun și convențiile comerciale încheiate de guvern, deși în mod ilegal, totuși vor trebui ratificate de parlament. Chestia reformei electorale trebuie rezolvită astfel, ca ea să nu primejduiască egemonia rasei ungurești.

El este prietenul claselor muncitoare dar nu va consimți ca caracterul național al statului acestuia să se știrbească. Cere deci realizarea reformei electorale în mod treptat. Crede, că alegerile se vor face, căci trebuie să se facă în termenul legal.

Ziua de 15 Martie în 18 Martie.

Ziua liberității, 15 Martie a fost serbătorită azi în 18 Martie de către socialiști. Cauza este că 15 Martie era într-o zi de lucru și deci pentru muncitori imposibilă serbarea ei. Astăzi Duminecă au serbat-o deci la statuia lui Petőfy.

Este o vreme minunată. Soarele inundă cu razele sale primăvăratice stradele capitalei, strălucitele palate de pe malul Dunării de pe bolta albastră se desprinde, departe, palatul regal de pe dealul fostei cetăți din Buda. Lângă statuia poetului libertății se strâng cetele celor ce singuri se numesc «pripășiții cei fără patrie» (hazátlan bitan-gok). Din stradele de dimprejur se revarsă zecimi de mii muncitori proletari cu steaguri, cu tăblițe, cu inscripții. Și citești alături de cele ungurești și inscripții nemțești («Graphische Arbeiter» d. e.) sârbești, croate și slovacești. Un muncitor român originar din Brașov îmi spune că și românii socialiști au o societate a lor. Ei sunt 2—300 la număr și au cărți românești de cuprins socialist. Socialiștii deci respectă mai mult caracterul național al muncitorilor, decât burghezimea, care până acuma nu ne-a arătat decât o intoleranță intransigentă.

O cunună se depune la picioarele lui Petőfy. Un tinăr cu plete negre cu fața trasă și fină cu glasul puternic recitează o poezie. Plin de ură și mânie el strigă: «Voi să aveți cununa constituției, noi însă numai spinii?!»

Weltner Jakab vorbește într'un ton de obosită încordare în glas.

Două lumi, zice, își serbează aici sărbătoarea lor. Lumea bogătanilor, a eroilor de paradă, reprezentați prin studenții universitari (jos cu ei!) și socialiștii cei lipsiți de drepturi și despoiați de patroni. Arată progresul ideii libertății și a socializmului în Rusia în Franța și Germania. Și la noi? La noi vedem o ciudată împerechere de popi, de baroni și conți străduindu-se să împiedece realizarea drepturilor poporului și ale muncitorului. Ei ne vorbesc de patrie, dar cum am putea noi să iubim patria care nu ne dă drepturi? Țara și parlamentul pe care-l vor ei este țara conților și a baronilor. Sfârșește spunând că ideea libertății va trebui să biruiască.

Pê cocardele roșii ce poartă muncitorii la butonieră citesc ca o aprobare a acestor cuvinte: «Patria ne este numai acolo unde ne sunt și drepturile».

Un intransigent.

Contele Károlyi István, fostul deputat al orașului Careii-mari a ținut zilele trecute un discurs în acest oraș. El zice, că chiar și limita cunoștinții de carte ungurească este prea largă pentru reforma electorală. Totuși el nu este în contra reformei în marginile acestea. Adică cum dle conte, ești pentru contra? Ai vrea să-l întreci și pe Apponyi în intransigență? Ai dreptate, acesta-i mijlocul cel mai sigur, de a ajunge popular la conaționalii Dtale. Licitează deci înainte, îți vine ușor căci nu Dta ești cel care plătește.

Academia Română

Sesiunea generală din anul 1906.

PROGRAMA LUCRĂRILOR

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1905—6.
2. Rapoartele Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1904—5.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1905—6.
4. Alegerea Comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1905.
5. Raportul Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1905—6.
6. Alegerea a doi membrii cari, împreună cu Secretarul general, să formeze Comisiunii Fun-

dațiunii Adamachi pentru 1906—7. (Art. 16, Reg. Adam.)

7. Raportul Comisiunii Fundațiunii Otteteleșanu pentru 1906—9 și alegerea Comisiunii pentru 1906—7.

8. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din Fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 1905 și alegerea Comisiunii pentru 1906.

9. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române asupra lucrărilor din 1905—6 și alegerea Comisiunii pentru 1906—7.

10. Raportul Comisiunii Fundațiunii Ioan Agari pentru 1905—6 și alegerea Comisiunii pentru 1906—7.

11. Raportul Comisiunii Fundațiunii Tache P. Anastassi pentru 1905—6 și alegerea Comisiunii pentru 1906—7.

12. Raportul Comisiunii însărcinate cu regulamentul fondului de pensuni pentru funcționarii Academiei. (Deciz. 35 Martie 1904).

13. Raportul Comisiunii pentru reviziunea regulamentului Academiei. (Decz. 11 April. 1905).

14. Regulamentarea premiilor din Fondul »Aristia Elie Angelescu».

15. Discursurile de recepțiune ale dlor D. Oniciu și Dr. G. Marinescu.

16. Determinarea subiectului propus de Secțiunea istorică pentru premiul Năsturel din seria A. de 5.000 lei, din 1910.

17. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Năsturel din seria A. de 5.000 lei, din 1911.

18. Determinarea subiectului propus de Secțiunea istorică pentru premiul Adamachi, de 5000 lei, din 1911. (Art. 2. Reg. Adam.)

19. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Lazăr, de 5000 lei, din 1911.

20. Determinarea subiectului propus de Secțiunea literară pentru premiul Cuza, de 1911.

21. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Anastasie Fătu, de 3.000 lei din 1911.

22. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Neuschotz, de 2000 lei, din 1911.

23. Raportul comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1805—6.

24. Raportul Comisiunii asupra publicațiilor prezentate la premiile din 1906: Năsturel de 4.000 lei, Lazăr de 5.000 lei și Adamachi de 5.000 lei.

25. Raportul Comisiunii asupra publicațiilor prezentate la premiul Hagi-Vasile, de 5.000 lei.

26. Raportul Comisiunii asupra manuscrisului prezentat la premiul Alina Șirbei, de 8.500 lei.

27. Raportul Comisiunii asupra lucrării prezentate la premiul Cuza, de 6.006 lei.

28. Raportul comisiunii asupra lucrărilor prezentate la premiul Adamachi de 5.000 lei.

29. Raportul Comisiunii asupra lucrării prezentate la premiul Anastasie Fătu, de 3.006 lei.

30. Raportul Comisiunii asupra lucrărilor prezentate la premiul San-Marin, de 2.000 lei.

31. Raportul Comisiunii asupra lucrărilor premiul Alexandru Bodescu de 15.500 lei (și 1000 lei dăruite de dl I. Kalinderu).

32. Raportul Comisiunii asupra lucrărilor prezentate la Marele Premiu Carp; de 7000 lei.

33. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1905—6.

34. Alegerea Comisiunii pentru examinarea publicațiilor, cari se vor prezenta la premiile din 1907: Năsturel de 4.000 lei, Eliade-Rădulescu de 500 lei și Adamachi de 5000 lei.

35. Alegerea Comisiunii pentru examinarea cărților, cari se vor prezenta la premiul didactic Craiovan din 1907, de 1500 lei.

36. Alegerea comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Lazăr de 5.000 lei, din 1907, despre Pelagră.

37. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Adamachi, de 5.000 lei, din 1907, despre: Înăuririle străine în evoluțiunea limbii și literaturii române.

38. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Neuschotz de 2.000 lei, din 1907, despre: Istoricul Căilor ferate din România.

39. Alegerea membrilor corespondenți români în locurile vacante: doi la Secțiunea literară,

patru la Secțiunea istorică, doi la Secțiunea științifică.

40. Alegeri de membri onorari și membri corespondenți străini.

41. Formarea bugetului pentru anul 1906—7.

42. Alegerea președinților și Vice-Președinților Secțiunilor pentru 1906—7. (Art. 15 Stat.)

43. Alegerea Președintelui și Vice-Președinților Academiei pentru 1906—7. (Art. 15 Stat.)

44. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1906.

Um episod din revoluția rusească.

În ziarul olandez «Zfet Volksdagblad» a apărut un interesant articol cu titlul de mai sus, semnat Christian Cen. ssijouoDăm mai jos un resumat:

La 15 Ianuarie st. n. vaporul «Sirius» s'a înțors la Amsterdam, după o lungă călătorie, grea și foarte accidentală.

Am onoarea de a fi proprietarul acestui vas; împrejurările curioase, cari se leagă cu posesiunea lui, episodul colaborării curioase, cari s'a întâmplat pe bordul lui, mă fac să menționez câteva fapte interesante.

Când pe la sfârșitul lui Septembrie «Sirius» urmă să plece din portul Amsterdam, presa din localitate dădea fel de fel de supozițiuni asupra acestui vas misterios, care, după cum toată lumea știa în port, avea o mare cantitate de arme și de munițiuni pentru... nimeni nu știa.

Aceasta era partea exactă a povestirii ziarelor. În adevăr, nimeni nu trebuia să știe adevărul asupra destinației lui «Sirius». Armele, munițiunile, aproape 2 milioane de cartușe, erau destinate să fie duse în Caucazia (Georgia). Deoarece o tentativă anterioară cu vasul John Grafton, destinat să meargă în portul finlandez Helsingfors, se putea considera ca nereușită, trebuia să fim și mai circumspecți de astă-dată. Toată afacerea nu era cunoscută decât de câte-va persoane de diferite naționalități, lucru ce puneă poliția în imposibilitate de a se informa.

Pentru diferite motive, mai cu seamă de natură tehnică, s'a căutat un port olandez (Amsterdam). Dar, la început, călătoria n'a mers bine de cât până în Mediterana. Într'un oraș unde am fost nevoiți să ne refugiem din cauza furtunei, destinațiunea lui «Sirius» părea a fi cunoscută de poliția secretă rusească, dacă nu în întregime, cel puțin cu aproximație. Deoarece am primit un avis despre prezența agenților ruși la Amsterdam și la Rotterdam, am fost obligați să întreprindem o călătorie grea rătăcind din port în port, și să abordăm la Alger, Malta Gibraltar, Ceuta, Marsilia, Zea, sub aparența unor operațiuni comerciale.

Când crezurăm că ne e perdută urma, trebuia să înaintăm cu energie. Dar luna Noembrie venise; conform informațiilor pe cari comitetul internațional le primise din Rusia, căpitanul lui «Sirius» a fost rugat să nu sosească în Marea Neagră, înainte de 20 Noembrie, deoarece presa europeană răspândise șgomotul, că flota rusă a Mării-Negre încrușază pe coastele Aziei Mici.

De partea revoluționarilor, se credea că aceasta nu era decât o manoperă, și că starea echipagiului flotei era astfel, încât comandanții nu aveau siguranța că echipagiul va rămâne liniștit, în caz când un vapor ca «Sirius» va fi arestat.

Preferam însă să fim siguri, și când sosiră informațiuni din Rusia că echipagiul flotei se va revoltă, și că după 20 Noembrie Marea Neagră va fi liberă, s'au luat măsuri.

Flota rusească n'a plecat la Sebastopol decât la 20 sau 21 Noembrie, și tocmai la reîntorcerea sa a avut loc cunoscuta luptă tragică. Cei cari regulaseră călătoria noastră, erau în cea mai mare neliniște, când, printr'o împrejurare particulară, vaporul a fost obligat să plece din insula Zea (archipelagul grec), Marți 14 Noembrie, și n'a mai primit semnalul de a mai aștepta.

Joi, vaporul trecu prin Dardanele, și la 22 Noembrie sosi la locul de destinație, unul din porturile Caucazului.

Opera a fost sfârșită. Izbânda, morală și materială, a încoronat silințele noastre. S'a primit de pe acum știrea că câte-va mii de puști și cartușele necesare (câte 200 de fie-care pușcă) au fost primite și împărțite, în ordine.

În acelaș timp am primit asigurarea că recepțiunea armelor, așa de mult timp așteptată, a avut o mare influență asupra situației în Caucaz.

Dovadă, e depeșa următoare publicată de toate ziarele europene:

Petersburg, Marți 16 Ianuarie.

Vicerni Goloss menționează, că Batum-ul este în mâna revoluționarilor, că comitetele lor au arestat toate autoritățile civile. Patrula de lucrători armați apără pe locuitori. Garnizoana, slabă, s'a retras în fortăreață.

Aceeaș foaie anunță o arestare în massă. Populațiunea este terorizată pe de o parte de cazaci, pe de alta de revoluționari, ca și de știrile de o revoaltă serioasă a țeranilor. Mișcarea crește în toată provincia. Numeroși țerani sunt armați cu puști.

Din partea Georgienilor mi-s'a vorbit cu cea mai mare satisfacție despre marinari olandezi.

În ceea ce privește laudele aduse echipagiului lui Sirius; din fericire Marea Neagră nu e un lac, și vaporul a scăpat de această neplăcută întâlnire.

Partea cea grea a fost când s'au reîncărcat armele și când au fost împărțite la Georgieni. Timp de vre-o zece zile nu s'a știut n'îmic de Sirius, spre marea neliniște a celor interesați, cari urmăreau în Occident curs a vaporului, și nu puteau să știe cum, timp de cinci zile echipagiul a fost silit să încrușeze și să descarce, lucru a cărui executare i-a pricinuit multă oboseală și privațiuni.

E greu de descărcat zece vagoane de material de războiu, cari au trebuit transportate pe munți. Și, dacă luăm în considerație că întreaga regiune era în revoltă, ne putem ușor închipui cât de greu a mers această descărcare.

Studențimea universitară și cultura română.

I.

Mișcarea culturală-literară, atât de sănătoasă și puternică a timpului de azi, — a prins rădăcini adânci și la noi în țara Ungurească, mai ales în generația mai nouă. În seminariile teologice din Sibiu și Blaj, grasează o adevărată epidemie de cetit, tot asemenea se cetește mult și în liceele românești, mai ales la Brașov și Blaj.

Numai studențimea universitară stă nepăsătoare în cea mai mare parte a ei. Atât la Pesta cât și la Cluj, e o admirabilă întrecere de a nu ceti și o perfectă desorientare în materie de literatură și mai cu seamă istorie românească.

În Pesta sunt cam vre-o 150—200 de studenți români, dintre cari sunt înscriși la societatea Petru Maior numai o sută. Și și din acestia aproape jumătate s'au înscriș numai din cauza luptelor de partid dela începutul anului.

Nu exagerez, dacă afirm că d'abia vre-o 10—15% din studențimea noastră dela școalele înalte să interesează ceva mai intensiv de mișcarea culturală națională.

Mersul politicii naționale încă e cunoscut numai vag; la cei mai mulți există numai entuziasm pentru tot ce fac Românii, o aprobare naivă a ori-cărei fapte politice, ce se întâmplă să fie azi populară. O discernere critică a faptelor o cunoștință mai apriată, o aprofundare serioasă, se găsește mai rar.

Iară limba ce se vorbește de cei mai mulți, nu e cea limbă «dulce și frumoasă» a poezilor nostrii, ci o limbă barbară.

Ori cine s'ar interesa să cunoască generația actuală a studențimei noastre ar observă toate aceste scăderi în cea mai scurtă vreme de petrecere în mediul nostru.

II.

Și deși toate acestea se observă mai ales prin contact direct, mă voi sili totuși să dovedesc afirmările mele, cât de puțin.

1. *Biblioteca societății «P.M.»* e consultată de un număr restrâns de membrii și mai tot aceeași.

Se poate obiecționă, că biblioteca e slabă și nu conține multe cărți vrednice de cetit. E adevărat, că aproape jumătate din cărți, n'au valoare, parte fiind învechite, parte dăruite de tot felul de autori. Mai cu seamă literatura nouă e slab reprezentată. N'avem nici chiar toate scrierile lui Eminescu, Vlăhuță, Coșbuc, etc.

Dar nu e mai puțin adevărat, că mai ales începătorii în a ceti românește ar aveă ce ceti ani întregi.

Și nu e mai puțin adevărat că toate încercările de a îmbogăți biblioteca cu scrierile nouă de valoare, ce nu se prea pot căpăta depomană, — s'au sdrobotit de stânca birocrațizmului, ce a stăpânit cam totdeauna în conducerea societății.

2. *Sala de lectură a societății*, — care în urma unui sistem greșit de cruțare și adunare de bani pentru nu știu ce viitor îndepărtat, e foarte slab înzestrată cu reviste și ziare, aproape numai cu cele ce vin gratis, — e iarăși cercetată de tot aceeași membrii. Înțeleg, pe aceia, cari vin să cetească, iar nu ca să stea de vorbă câteva minute.

Este caracteristic pentru mare parte din tinerime felul de gândire și mentalitatea unui domn student — nomina sunt odiosa — care cetia ziarele astfel:

Articolul prim e pentru «iuriști» — deși studenții în drept îl cetesc tot cam așa de puțin; foiletonul e pentru «filosofieri» (pe române studenții în litere și filosofie); pagina a doua, — tot așa.

Știrile zilei, — da, asta-i pentru el: a murit cuiare, s'a însurat cuiare, acolo s'a întâmplat o nenorocire, a fost o petrecere, etc. Și re bene gesta» se depărtă cu alții împreună, după câteva minute de muncă «intellectuală», toți satisfăcuți, că sunt în deplin curent cu viața românească.

Alte curioșități de gândire sunt și următoarele: Ziarele din România nu le cetesc, — căci ce le pasă lor ce fac cei de acolo; și apoi și aia se tot ceartă.

În paranteză fie zis nici nu cunosc situația din România, — iară limba și stilul vioiu prea le e neobicinuit, ca să le poată place.

Di Iorga este: «un oarecare domn Iorga», cum s'a exprimat un ilustru oare cine. «El prea se ceartă cu toți, cutează să se acațe de oameni bătrâni, colegi de universitate!» Dar încolo habar n'au, ce-a lucrat domnul Iorga, ce însemnătate are, etc. etc.

3. E cam greu să presupun, că acei cari nu prea vin la Societate, sau cari vin ca să nu cetească, sunt abonați la ziare și reviste. Căci după cât știu eu se desfac puține exemplare chiar din revista «Luceafărul», care apare aici între noi și se dă studenților cu un preț destul de ieftin.

Cărțile din librăria «Luceafărului» sunt iarăși cumpărate de pușini.

4. Ședințele literare ale societății, — atât de puține — sunt iarăși cercetate de abia o pătrime a membrilor.

După informațiile ce le am, tot cam așa stă lucrul și la Cluj, dacă nu mai rău.

III.

Cauzele, cari esplică până la un punct aceste stări triste, sunt multiple.

Cauza principală este, că cei mai mulți nu știu românește. De aci provine, că nici nu au dragoste și tragere de inimă, ca să cetească și prin cetit să se inițieze în toate ramurile culturii naționale, fără de care azi nu mai putem fi.

Cea mai mare parte a studențimei a eșit din școli străine, așa că e esplicabil, că nu știu românește sau și dacă știu, vorbesc o limbă românească de speriat.

Dar nu tot așa de esplicabil e, că nu știu românește nici aceia, cari au crescut în școli străine, dar în mediu românesc. Cu atât mai puțin sunt de scuzat aceia, cari au studiat la școli românești, (căci sunt și de aceștia). Și nu numai nu știu românește, dar nici nu gândesc românește, cultura română le este necunoscută. — La aceștia trebuie luată în considerare nu numai lipsa lor de interes și simț de limbă, ci și împrejurarea, că nu le-a atras nimeni atențiunea asupra

culturii și limbii românești, pe care în multe cazuri nici chiar profesorii n'o stăpâneau cum se cade — cum e și azi, la Beiuș.

Dar dacă toate acestea pot fi scuze pentru trecut, nu pot fi scuze pentru prezent și cu atât mai puțin pentru viitor.

Azi stă la dizpoziția fiecăruia întreaga bibliotecă societății P. Maior, atâtea ziare, cărți și reviste ieftine, fiecare are libertatea faptelor sale, nimenea nu e oprit în alegerea lecturii sale etc.

Și cu atât e mai de mirat, că cu toate acestea se vede puțină silință — onoare excepțiilor — de-a învăța o limbă frumoasă românească, de-a cunoaște frumusețile literaturii noastre, de-a fi în curent cu întreaga noastră mișcare culturală și politică, — cu cât cei mai mulți, din fericire, sunt conștii că vorbesc rău românește și că cunoștințele lor în chestii culturale sunt minime.

Și nu e trist și rușinos să vezi tineri români, viitorii conducători ai neamului nostru, cari nu sunt în stare să întreție cum se cade o simplă conversație în limba lor maternă, ci trebuie să-și ia refugiul la altă limbă? Nici nu mai vorbim de o discuție mai serioasă sau chiar cu subiecte de specialitate.

Ce face atunci studențimea română?

Din fericire ne putem mângâia, că partea cea mai mare își face examenul, își vede de specialitatea sa. Dar nu e iertat, ca studiile de specialitate să excludă cu desăvârșire orice altă ocupație intelectuală. Căci azi se cere dela fiecare om care are pretenția de a fi cult — și mai ales trebuie să se ceară la noi — ca el să fie bine orientat nu numai în cultura generală internațională, ci și (și mai ales) în literatura, cultura și istoria națională, din care trebuie să izvorescă și politica națională.

Și fiecare poate ajunge pe această cale, până la un punct barem, — numai să vrea. Vreme liberă are fiecare.

Numai că, pe când unii — puținii — își petrec timpul liber cu «duicea zăbavă» a cetirii, alții și-l petrec în taifasuri și cu nimicuri, iar alții la cafenea, — la biliard și masa de cărți.

Viața de cafenea și jocul de cărți grasează, ca o adevărată epidemie. (Sau o fi euidemie veche?) Și barem de s'ar ceti la cafenea, dar nu, — nu e compatibil cu un student universitar să stea cu nasul în foi, ca un bătrân. Excelsior!

Regulat, în fiecare zi, cu aceeași regularitate, cu care răsare soarele în fiecare dimineață, îi vezi pe «tinerii noștri de mare speranță» ocupând mai multe mese de cărți.

Și deoarece sunt de «mare speranță» nu se lasă cu una cu două, ci adeseori jocul se întinde până noaptea târziu, ori chiar până către ziuă.

Sic non itur ad astra!

IV.

Și mă întreb cu ce capital cultural va intra generația de acum în viața publică, cu ce vor impune și cu ce se vor impune opiniei publice? Căci fără îndoială fiecare are pretențiunea, justă în împrejurări normale, de-a fi fruntea, conducătorii neamului nostru pe toate terenele și superiori generației vechi. Cum vor ști ei să conducă neamul nostru spre mărire și fericire și cine-i va dezlega de responsabilitatea faptelor lor? Nu-i așa că va urma o dezorientare mai rea ca cea de până aci, o oscilare după vânturile ce bat din toate părțile? Și nu va fi penibil pentru ei, când cutare preot, învățător sau funcționar de bancă — decât cari ei se țin superiori, ceva semizei, pe când ceilalți ar fi profanum vulgus — se va convinge, că el este superior în cultura națională și că dela aceștia nu are ce învăța? Căci generația mai nouă din alte părți este aproape întreagă însuflețită de curentul cel puternic de rededeptare și organizare națională pe toate terenele. Ce încredere va avea țărânul pe care se zidește viitorul nostru, cu care intrăm și trebuie să intrăm în cea mai strânsă legătură iubitoare și frățască, să-l luminăm și întărim, ce încredere va avea în astfel de conducători cari nici nu vor ști să vorbească cum se cade pe limba lui, cari n'au ce-i spune, decât fraze umflate și fără cuprins? Și lumea azi învață tot mai mult să judece.

E ultimul moment în care ne putem întoarce la viața românească. Sau vreți oare să înfiecim și generația ce vine după noi? Oare venind ea la universitate să-i stingherim avântul, pornirea cea bună și sănătoasă din liceu?

Dacă aceste adevăruri cari dor, dar trebuie descoperite, vor ajuta câtuși de puțin la învierea culturală-națională a celor ce se vor ține a atinși, voi fi răsplătit pentru neplăcerile ce desigur le voi avea din acest prilej.

Cine crede că am spus neadevăruri, are cuvântul!

Iscălesc:

Pompiliu Nistor,
stud. în medicină.

NOUTĂȚI.

ARAD, 19 Martie 1906.

Hirotonire. P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp a hirotonit Sămbătă într-un preot pe dl Paul Hărăduț și într-un diacon pe dl Adrian Filip; iar Duminecă într-un preot pe Adrian Filip și diacon pe dl Ștefan Leucuța, ales preot în Șimand.

Confiscările ziarelor ungurești și camera advocațională din Budapesta. Camera

advocațională din Budapesta a dat o plînsoare președintelui tribunalului, Zsitvay Leo, protestând contra deselor confiscări ale judei de instrucție, care a dat procuraturii blanchete gata pentru aceste confiscări. Impotriva acestor acuze răspunde acum judele de instrucție Bakonyi și arată în răspunsul său, că confiscările se fac strict pe baza legii, că e de rea credință camera advocațională, când cunoscând legea, îi aduce acuzațiunea în privința aceasta absolut gratuită.

«Népszava» luând act despre acest mic conflict scrie:

«Noi, cari avem oare care praxă în privința aceasta recunoaștem, că judele Bakonyi are dreptate, nici nu l-am atăcat pe dânsul, ci legea de presă ungurească, a cărei defecte o dovedesc toți declarațiile de sus. Impotriva ei am declarat și declarăm lupta.

«Din alt punct de vedere judecă lucrurile camera advocațională. Camera advocațională vrea să împedecă confiscarea presei coalitiei, dar vrea să susțină legea de presă, care a făcut așa bune servicii împotriva socialiștilor și naționalităților. Camera advocațională mințește deci una și se face ca și când n'ar cunoaște — procedura. Atacă cinstea personală a oamenilor nevinovați, pentru ca să nu trebuiască să atace legea neciruită».

Mereu, mereu, dar vine satisfacția pentru înfamilele săvârșite împotriva voastră.

Conferența ierarhă a doua, s'a ținut ieri după amiază, la «Casa Națională». Conferențiarul profesorul I. Costa, și-a dezvoltat interesantul subiect «Despre istoricii români» ținând legată atențiunea publicului numeros, în șirele căreia era și dl Dr. Nicolae Oncu, și în deosebi mulți meseriași. Conferențiarul a fost răsplătit la stăruși cu aplauze.

Dumineca viitoare va vorbi profesorul N. Mihulia.

Preoți români și Kossuth «nôta». Într-unul din numerii noștri trecuți, cetitorii noștri știu, că l'am somat deschis pe protopopul Putici, să ne arate adevărul cu privire la scrisorile ziarelor maghiare, care anunțaseră cu mare satisfacție că într-un restaurant din Timișoara preoți români benchetuind au cântat «Kossuth nôta», cât și în privința știrii ce primisem că la o petrecere aranjată de protopopul Putici în Fabric, profesorii de limba și religie română la prepararea de stat din Timișoara Alexandru Mișuța și alții au cântat asemenea Kossuth-nôta și au jucat «sărđas». A trecut d'atunci aproape două săptămâni și protopopul Putici n'a mai răspuns, pentru că — nu putea să răspundă. Rămâne deci să constatăm, că știrea era adevărată. Preoți și protopopi români făcând bachanalii cu Kossuth-nôta.

Reflecții și amintiri din vremile apuse.

De Alexandru Sterca Șuluțiu, jude reg. în penzie.

Cu mare bucurie și multă plăcere și satisfacție am cetit din numărul 13 a ziarului Tribuna apelul direcțiunii gimnaziale din Brad, cătră băncile românești și cătră toți spriginitorii culturii noastre, unde între altele afirmă, că vrednicii întemeietorii ai acestui gimnaziu ar fi apus.

Dar după-ce și neînsemnata mea persoană a fost unul dintre întemeietorii acestui gimnaziu, care din întâmplare în butul adâncilor sale bătrânețe în etate de 76 ani încă tot mai trăește, nu mă pot reține ca să nu reflectez cu toată onoarea la cele comunicate în apelul de sub întrebare.

Dar de loc, nu pentru aceea, ca să mă laud, că doară și eu ași fi contribuit cu un grăunte de năsip la ridicarea mărețului palat gimnazial, nu, pentru că după refrenul latin «propria lans fotet». Ci ca să știe onorați cetitori ai «Tribunei» că totuși mai există unul dintre cei mulți, care alături de de pia memorie al II-lea fostul Brie comite a fostului comitat Zarand fericitul Amos Frâncu la anii 1862 și 1863, 98 de sate aparținătoare fostului comitat Zarand, am colindat din sat în sat, ademiniind locuitorii comunelor, să binevoiască obligațiunile lor de stat din anul 1854, peste tot în valoare de 75 mii floreni M. C. a le oferit în favoarea înființării gimnaziu din Brad.

Ceeace apoi după multe ostenele mulțumită prevedinții divine, și a marinității poporului Zarandean, mi-a și succes, — când apoi la funcționării comitatensi o parte respectabilă din sala-

rul lor anual solvind în rate lunare l'a oferit în favoarea acestui gimnaziu.

Dar mult, și foarte mult regret, și din adâncul inimei mă doare, că acestor bravi întemeietorii, nu li-s'a dat aceea, nemărginită bucurie, ca să ajungă și ei de toți dorita satisfacție, de a vede pe fostul lor fat; pe gimnaziul din Brad în pozițiunea admirabilă îmbucurătoare, în care astăzi în urma neobositelor osteneți a direcțiunii atât de brave — se află.

Prin urmare încă numai aceeași implor dela atotputernicul Dumnezeu, ca să vād acest gimnaziu ridicat la clasele superioare.

Aici mai adaugând și aceea pentru mine atât de tristă împrejurare, că dintre fostii funcționari, și membri comitetului comitatensi a fostului comitat Zarand, afară de amicul meu George Moldovan din Bărlia, încă numai eu mă mai aflu în viață, — bagseama să mai fie cineva care din când în când să mai amintească fosta Braia în adevăr românească din fostul comitat al Zarandului, dela anii memorabili 1861, până la anul 1875, pentru că la anul 1861 Martie 20, mie mi-s'a dat fericita ocaziune, de a primi la casa comitatului, în prezența mai multor mii de oameni cu o cuvântare de bine venire pe primul comite suprem Ioan Pipoșiu, după care apoi a urmat denumirea încă alor trei comiți supremi români, în persoanele Mustea, marelui și nemuritorului Emanuil Gozșdu, Alexandru Bohațiel și Iosif Maniu.

Nu aflu de prisos a mai aminti și aceea, cumcă sub fericitul comite suprem Ioan Pipoșiu ca amployați comitatensi au figurat la I-ul comite Dr. Iosif Hodoș, de al II-lea vice-comite Amos Frâncu, protonotar Sig. Borlea, protofiscal Petru Pal, mai târziu Ioan Frâncu, părintele renumitului ad-

vocat Dr. Amos Frâncu din Cluj. Asesori de tribunal George Secula, Ioan Moțiu, Iosif Crețian și Ioan Coșier, iar eu protopretore comitatens.

Dintre acești bărbați de pie memorie vrednicul George Secula, atunci ca avocat a fost acela, cam la anul 1872 la înmormântarea eroului Avram Iancu a ținut cuvântarea funebrală în cimitierul bisericeii din comuna Tebea sub gorunul istoric a Hori, în fața poporului mai mult ca 2000 adunați și al conductului funebral alergați din comitatele învecinate Bihor, Arad, Alba-inferioară și Hunedoara, — unde apoi afară de oaspeții veniți au mai participat la aceasta înmormântare chiar și toți oficanții dela tribunalul din Baia-de-Criș în fruntea președintelui de tribunal Gerard Veohiső și procurorul Dr. Solyom Fekete Ferencz.

La amintirea pomposului act funebral, nu mă pot reține, a nu da expresiune profunde mele dureri, ca monumentul nemuritorului Erou Iancu și după 34 ani, tot numai cu o cruciuliță, modestă de piatră se află signalată, pentru-că pe bani adunați pentru acest scop nu ni-s'a iertat ridicarea unui monument, mai corespunzător memoriei acestui mare bărbat.

Dar dacă nu ar fi fost chiar permis ridicarea unui monument cât de pompos, după legile naturii, numai vremelnic ar fi fost, din ce cauză, apoi deocamdată după mine noi n'avem lipsă de ridicarea monumentului vremelnic, pentru-că și fără de aceea monumentul adevărat, și neperitor a lancelui sunt inimile tuturor românilor din generație în generație; care apoi va străbate peste toate veacurile lumii.

În fine fiind vorba de nemuritorul Erou Iancu nu pot a rețeca și acel episod de mare însemnătate, cumcă după-ce la inițiativa de pie memo-

Corespondentul care ne comunicase trivalitățile acestea își încheie scrisoarea astfel:

«Avem numai trei întrebări: de când costumul nostru național a ajuns să fie mijloc de demonstrațiuni nesăbuite din partea unor persoane susținute de către neamul românesc; de când d'alde dr. Putici și Mihuța creșcuți cu banii și din mila bisericeii românești își permit o conduită publică, care jignește bunul sentiment obștesc al tuturor Românilor de bine și ce zice la toate acestea Ven. Conzistor din Arad și P. S. Sa dl episcop diecezan?»

Astă, și noi am fi curioși s'o știm.

— **Pentru nenorocii din Ferdinansberg** a încurs din contribuțiile tinerilor din Oradea 18 cor.

Despre chipul cum s'a strîns aceasta sumă ni se scrie: Pentru atragerea atenției publicului român asupra procedurii necorecte și provocătoare a căpitanului orașenesc din Oradea-mare față de reprezentantul tinerimei române care din ocaziunea concertului arangiat în luna trecută, s'a prezentat la susnumitul pentru concediu și i-a arătat o invitație în limba română, — dl dr. Demetriu Lascu a scris în foaia «Nagyvárad» un articol, în care îl trage la răspundere pe dl căpitan pentru toate necorecțiile comise deja de nenumărate ori, prin lipsa de necunoașterea legii.

Dl dr. Demetriu Lascu avînd mai multe exemplare la dispoziție din foaia amintită, pentru a aduce cazul la cunoștința a cât mai mulți români, a împărțit fiecărui roman din loc și cari se abăteau pe atunci pe la Oradea câte un exemplar, dintre cari a solvit pentru 2 exemplare câte 1 cor. dnii: M. Neșiu, S. Ciceronescu G. Daraban, I. Crișan, M. Roxin, — pentru un exemplar 50 fileri I. Butean, I. Puscaș, I. Moga, I. Roxin, V. Chirila, A. Roxin, I. Pinter, I. Popovici, G. Onciu, I. Dirlea, A. Pelle, G. Cristea R. Mangra, Fl. Groza, G. Blaga, M. Hasas, I. Vereș, M. Andru, G. Neagu, St. Fet, I. Petraș, G. Serac și D. Liț 60 fileri, care sumă dl dr. Lascu a dat-o tinerimei dela masa academiei pentru a o folosi după cum vor afla de bine.

Asfel din încredințarea tinerimei vă trimite această sumă ridicată prin contribuțiile binevoitoare și a unor tineri la suma de 18 coroane pentru ajutorarea nefericitelor familii dela Ferdinansberg.

— **Distincțiunea unui infanterist român.** Citim în «G. Tr.»: Înainte de asta cu câteva săptămâni s'a întâmplat o nenorocire într'o casă din str. Bisericeii române din Brașovul-vechiu. O servitoare a răsturnat lampa cu petrol, care explodînd a încins în flăcări pe nenorocita servitoare

și încă pe o fetiță a unui ampoiata dela căile ferate. Amîndouă au murit în chinurile cele mai grozave. În momentul catastrofei infanteristul dela compania 9 a regimentului nr. 50 Ștefan Bugner trecînd pe acolo, a spart fereastra și intrînd în casă a scăpat cu primejdia vieții sale două persoane. Am publicat la timpul său știrea despre fapta nobilă a bravului soldat român și ne-am exprimat speranța, că acel infanterist de sigur își va primi recompensa meritată. După cum allam acum, Majestatea Sa a conferat lui Ștefan Bugner crucea de argint pentru merite.

— **Numărul Românilor din monarchia austro-ungară.** Raiph Richardson publică în «The scotsch geographical Magazin» un articol despre «etnografia Austro-Ungariei». Datele sunt scoase din statisticele oficiale ale Austriei și Ungariei pe 1900. După aceste statistici cifra Românilor din Ungaria e fixată la 2,799,479 și a celor din Austria (Bucovina) la 230,963. În total 3,020,442. Români ca număr sunt a patra mare «familie» în monarchie: prima sunt Slavi 22,409,537 a doua Germanii 11,306,795, a treia Maghiarii 3,751,817. Se mai spune, că dela 1850 până la 1900 Românii au crescut cu 1 milion, Slavi cu 7 milioane, Germanii cu 4 milioane, Maghiarii cu 3 milioane. Autorul e un mare admirator al Ungariei.

— **Nou notar public.** Foaia oficială publică numirea dlui *Fabius Rezei* avocat. de notar public în Lugoj.

— **Moravuri la curtea sârbească.** Se scrie din Belgrad: Miloși Milosevici adjutanul prim al regelui Petru, în vremea din urmă și-a neglijat familia și soția. Femea, o germană și-a căutat compensație, și Milosevici iute a știut, că nevastă-sa-lînșală. Dreptacea de zile întregi a luat-o la pîndă. Vineri noaptea s'a rentors la locuință pe neașteptate unde a aflat pe locotenentul de gardă Goikovici. Locotenentul a scăpat pe fereastră dinaintea bărbatului. Milosevici a slobozit mai multe focuri de revolver asupra-i, și a dat ordin și seneinei dela casa sa să impușce, dar n-au nimerit. Milosevici și-a bătut apoi într'un mod cumplit nevasta, care a fugit în patria ei.

— **Fispan — consilier intim.** Mai zilele trecute dădusem știrea, că fispanul comitatului Timiș, Molnár Viklor, cel care a slujit pe rând toate guvernele și care prin urmare se dă exemplu viu pentru vorba ceea ungurească «aş vrea să văd guvernul, pe care eu nu-l sprijinesc»... a fost numit consilier intim al Majestații Sale. Distincțiunea se vede c'a urmat, după ce sobrul bărbat declarase săptămîna aceasta, că nu se împotrivește ordinelor guvernului și desarmează... Drept recunoștință guvernul l'a făcut consilier intim.

Adică o distincțiune, pe care azi la noi nu o au nici cei doi mitropoliți...

— **Consilier de poliție sinucigaș.** Consilierul de poliție *Zsarnay Gyözö*, s'a sinucis în câmpul de lângă Kerepes și pe când a fost transportat în oraș, a murit. Cauza sinuciderii este boala incurabilă de care suferia.

— **Luptă îngrozitoare.** Londra, 16 Martie. «Daily Mail» anunță din Zauger, că expedițiunea engleză a atacat lângă Socot pe răsculați și i-a omorît pe toți. Expedițiunea a înaintat apoi spre Satiru, pe care contra împotrivrării sale curagioase, l-a ocupat. Răsculații au scăpat prin fugă. Poliția călare i-a urmărit și a omorât pe vre-o trei sute de inși. Trupele engleze încă au perderi. Căpitanul Gallagher a fost rănit.

— **Licitatie.** În Răcășdia, la moara din Virtop Nr. 2 voesc să ridic un zid de piatră, 15 metri lung, și 4 m. gros, 2 m. în pămînt. Prețul va fi 1080 cor. Cei cari doresc să întreprindă acest lucru, să binevoiască, depunînd vadiul de 60 cor., a luă parte la licitația se se va face la 25 Martie st. n. *Iosif Golia* Nr. 283.

— **L-a omorât creionul.** Constantin Iacob elev în școala elementară română din Lugoj, pe cum se scrie, jucîndu-se în o zi din luna trecută în curtea școlii cu un creion, s'a împedecat și a căzut așa de nenorocit, că ceruza ce-o ținea în mână i-a scos ochiul stîng.

D'aci a fost mereu bolnav în pat și acum Duminică după suferințe colosale, înveninîndu-i-se probabil sângele, nenorocitul băiat a murit.

— **Se caută un companist (birtaș) pentru o cantină militară.** Reflectanții să se adreseze la administrația «Tribunei».

— **Vin de dea!** din Ghioroc, calitate excelentă, din anul 1905 (aib, se expedează, le cerere, dela cantitatea de 30 de litri în sus, cu preț de 40 fil. litrul. A se adresă, dnei S. Secula, Arad, str. Teleki 24.

— **Avis.** În Socodor, comuna fruntașă în comitatul Aradului, peste drum de casa orașului, casa cu Nrul 322, proprietate alui Lazar Lascu, e de închiriat.

E bună și pentru prăvălie (duchean).

rie Dionisiu Păscuț avocat în Buteni, și fostul profesor gimnazial din Beiuș, din paralele românești s'a desfipt ridicarea monumentului bravului prefect Ioan Buteanu la Gotias în locul unde de către Hatvani a fost executat prin ștreang, din toate părțile multă lume s'a adunat, ca să fie de față la actul dezvălirii acestui monument întîmplat la anul 1869, cu care ocaziune în presara desvalorii acestui monument în călătoria lor am avut ocaziunea fericită a primi de oaspeți la casa mea în Hălmași pe următorii bărbați iluștri și de renume istoric. Axente Severu, Elia Măcelariu conzilier de curte, Simion Balint, fostul prefect, și protopopul din Roșia, numesc apoi pe amicii mei Dr. Iosif Hodos, Avram Iancu și George Secula, din Baia-de-Criș, cu cari în dimineața următoare am peregrinat la locul monumentului.

În presara zilei memorabile tocmai ședeam cu oaspeții mei la cină, când cam pela 9 ore seara apare sub fereasta odăi și fericitul nostru Iancu cu fluerița lui cîntînd marșul său «Astăzi cu bucurie» etc. când apoi la moment sărînd dela masă am eșit afară ca să-l invit în casă, unde se aflau și soții săi de luptă, dar durere nu mi-a succed, pentrucă respingînd invitația mea, mi-a răspuns cu următoarele cuvinte: «Nu știi tu, frate Șuluț, că Iancu nu mai este, și voi numai cu umbra lui voiți să petreceți noaptea?»

Și pe când la vorbele noastre și ceilalți meseni s'au ridicat dela masă, eșînd și ei afară, ca să întîmpine pe Iancu, în adevăr că numai cu umbra lui s'au aflat, pentrucă la moment în întunerecul nopții a dispărut și numai din depărtare cu ochii noștri amezi de lacrimi, am auzit pe Iancu din fluerița lui cîntînd, duiosul cîntec al Buteanului: *Sub aceasta culme de cetate etc.*

În legătură cu cele suprascrie, deși nu în ordine cronologică, așa mai aveți să observ, cumea după potolirea revoluțiunii, s'a convocat mareașă adunare poporală, de Iancu în Baia-de-Criș pe ziua din 15 August 1849, care apoi s'a și ținut sub cerul liber în prezența mai multor mii de oameni, unde apoi la propunerea protopopilor Iosif Borsa și Petru Moldovan, am fost ales de notar al ședinței.

La aceasta mareașă adunare Iancu, înainte de toate a predicat despre urmările triste a folosirii beuturilor alcoolice. Despre care a făcut atent poporul, că și până s'ar organiza direcțiunile administrative și judecătorești, să respecte legile, să fie în pace, și să fie, cu omenească milă către cei învinși, pentru-că aceasta dictează buna cuviință, și dreptul popoarelor, care români totdeauna au recunoscut și recunosc. Pămînturile domnești, după ce proprietarii acestora se vor întoarce la bunurile lor, că nu rămîn nelucrate, la provocarea lor, să le lucreze în parte, și să trăiască cu ei în cea mai bună armonie frățiască, ceea ce apoi mulțimea adunată cu mare bucurie și mulțumită au primit.

Regret foarte, că protocolul ședinței compus de mine, nu știu ce s'a făcut, pentru-că după ședința l'am predat secretarului Iancușiu Clemente Aiudan, proprietarul mai multor decorațiuni prestate lui de către bunul nostru Monarh, și Împăratul Rusiei.

Clemente Aiudeanu cu anii săi 84, și azi trăiește în Cămpeni, dar că cu protocolul ședinței ce a făcut nu știu, răspundă el dacă încă se mai află în viață.

După adunarea poporală de mai sus în frunte cu Iancu dela Baia de Criș, toți fruntașii am trecut în ziua următoare la Cămpeni, ca să ser-

bătorim ziua nașterii Împăratului din 18 August 1849, unde apoi cu tunurile cuprinse în batalia dela Abrud dela colonelul Kemény Farkas și Hatvani, s'au dat salvele în onoarea zile serbătorite prin artelieri, prinși cu aceste tunuri în persoanele Centurionului Varju și Bisták, și a unui locotenent finar conte polon, cari până la depunerea armelor ca prizonieri în decurs de 2 luni, au fost tractați nu ca prizonieri ci ca oaspeți bine văzuți, dîndu-le-se pasporturi și bani de drum dar că se s'a întîmplat cu ei nu se știe.

La trei ani, după potolirea revoluțiunii, și anume la anul 1852, Majestatea Sa în călătoria lui spre Ardeal, a descălecat la Deva, cercetînd renumitele mine de aur, din Sacarambu (Nagyág) iar de aici, însoțit de suita Sa, adjutanul Grüne și Comandantul civil și militar, principele Carol Schwarzenberg vîind a trece peste munți la Cămpeni a staționat puțin timp și la Brad, unde apoi și eu ca funcționar lângă oficiul reg. de contribuție, cu permisiunea lui Ion Bologna, secretarul principelui Schwarzenberg i-am însoțit până la muntele «Găina», unde la 9 ore a fost așteptat cu prînz, și primit din partea muntenilor și respective a Cămpenienilor de către protopopul Simion Balint cu o cuvîntare de bineprimire în limba latină.

Apoi că la sosirea Majestații Sale în Cămpeni, ce s'a întîmplat numai din auz știm pentrucă eu dela muntele Găinii m'am reîntors în Hălmași. Primirea Majestații Sale în Cămpeni am descris-o alții, destul că atunci s'au arătat semnele triste a întunecimii puterilor mentale a Iancului, din ce cauză apoi nici că a putut să dea față cu Majestatea Sa.

— **In mii de casuri** a făcut minune dl Albert Müller (Budapesta, V Vadász-utca 42/K) cu invenția sa: crucea dublă electro-magnetică Nr. 86,967 R. B. Astăzi ne aflăm de nou în poziția de a publica două scrisori de recunoștință, pe cari le-a primit inventatorul acestei cruci. Acestea sunt: Stimate dl Müller! Resultatul, la care se ajunge cu aparatul d-voastră, e minunat. Prin folosirea acesteia m'am vindecat pe deplin de durerea reumată, de care suferiam. Primește deci sincera mea mulțumită. Cu distinsă stimă F. Liuschid (Német-Palanka) le 11 Februarie. — Prea stimată d-le Müller! Te rog a-mi trimite un aparat al d-voastră, care mi-a ajutat contra durerii de inimă, și de care am lipsă pentru o amică a mea. Cu stimă Vilma Wawik (Agram, la 31/I.)

— **Schveffer și Vörös**, florari în Arad, palatul minorilor. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete și alte împodobiri de flori*. Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică**, *Leichner și Fleischer*, Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'00 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Leichner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale** a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un izvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

Economie.

Arad, 17 Martie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 15 Martie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100-clgr.)	16'60—16'62
Secară pe Aprilie	13'64—13'66
Orz pe Aprilie	15'84—15'86
Cucuruz pe Mai	13'60—13'62
Grâu de toamnă pe 1906	16'50—16'54

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16'58—16'65
Secară pe Aprilie	13'74—13'76
Ovăs pe Aprilie	15'58—15'60
Cucuruz pe Mai	13'62—13'64
Grâu de toamnă pe 1906	16'58—16'60

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15'50—15'60
• 79—100 •	—
Secară: 100 •	12'20—12'30
Orz: 100 •	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	13'80—14'—
• cernut 100 klgr.	13'30—13'30
Cucuruz nou 100 •	13'20—13'30
• vechiu 100 klgr.	—

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158'—
• • • mic	• 160'—
• brut • mare	• 156'—
• • • mic	• 158'—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Când trebuie să dăm unui copil

leacuri, și copilul le ia cu plăcere, se poate aș-tepta cu siguranță că efectul se va vedea mai curând și mai apriat, decât când copilul se opune a lua leacuri. Aceasta se întâmplă cu deosebire la Emulsiunea lui Scott, care este un preparat gustos și ușor de mistuit și constă din cea mai bună untură de pește medicinală amestecată Hypophosphiti de var și natron.

Emulsiunea lui Scotts este cu deosebire la boale de copii foarte folositoare, face copilul viguros și robust, și ajută ca copii să se desvolte normal. Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziare, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimit fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor

AVIS!

Un candidat de avocat

cu praxă bună se primește în cancelaria mea advocațională.

Iar ceace privește honorarul a se adresa la subscrisul.

Dr. Octavian Vasu. Făgăraș

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fl. port.
„Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5 „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0'40	5 „
„Școlarul declamator“	„ 0'50 5 „
„Stropi de roană“	„ 1.— 10 „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1.50 10 „
„Telegrama“ farză în 3 acte	„ 0.30 3 „
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu	„ 1.— 10 „

Cine vrea să cumpere

ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii

precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se căștiga în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

căltunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Bényi-tér, nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament ei cumpără o sticlă de **Dr. Flesch** care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătaie, efortări, selintiri și umflăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Înțiuța se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui **Dr. Flesch Emil** apotecar „Magyar Korona“ GYÖR — Baross-ut Nr. 24. Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26. O sticlă de 1 1/2 delitre 2 cor. Ală o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar“ prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Tipărituri ieftine și cu gust lucrate și având în vedere calitățile a- lese de hărtie cese cere, comandați spre multumire la

Tribuna.

Tipografia d-lui G. Nichin, Deák Ferencz-u. 20, Arad.

Bräuner Vilmós

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea dela 1 Martie: strada

Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decorarea interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorința planuri de lucrări în cinste.

Transpunere de prăvălie!

Köteles Imre

măsar de edificii, mobile și portaluri

Arad, Halász-u. 9. sz. (casa Domány)

Primește ori-ce fel de muncă ce se referă la brânșa de măsură de edificii, mobile și portaluri, ca lucrări de edificiu, instalări de prăvălii, ridicări de portaluri, aranjări de mobile de bucatărie, salon și odaie de dormit pe lângă prețuri moderate și execuție punctuală și repede. Pregătesc gratis planuri și deseme.

Comande încrezătoare așteaptă de la on. public, cu stimă:

Köteles Imre

măsar de edificiu mobile și portaluri.

BIBLIOGRAFIE.

Se află de vânzare la administrația „Tribunei“ Năvăliri barbare, de L. Bolcaș. Prețul 1 cor. plus 10 fileri porto.

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

zidar calificat și antreprenor de zidiri

Arad, strada Válásztó nr. 62. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincă, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte eftine.

Planuri și bugete face pe prețuri convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!**Unde se adună Românii?****La hotel „Palatin“**

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine găsite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!**AVIS**

Am onoare a aduce la cunoștința onor. dame din localitate și jur că în strada Perényi Nr. 1. am deschis o

Școală de Croi**pentru toalete de dame**

unde predau spre învățatură toate cele ce cad în fahul acesta, ca: croiuri de fuste, talii, jachete, etc. etc. In atelierul meu apoi, ori ce fason e după jurnal. Am învățat într'una din primele școale din Budapesta — iar cele mai noi experiențe câștigate, mă aduc în plăcuta situație de a putea îndeplini cele mai moderne și înalte pretenții ale onor. dame.

Rog cât mai multă părtinire.

Școala de croit și cusut**Maria Várnai****Perényi-u. No. 1.****IOAN JABLONSKI**

ATELIER DE GRAVURĂ

TIMIȘOARA — Strada Sârbească — Nro. 7.

Extraordinar! Gravuri artistice în oroloage, monograme, convexe, și embleme din aur și argint. Efectuirea monogramelor, emblemelor și a lucrurilor de Damasc, în mod prompt și artistic, în aur, argint și preste tot în orice metal, după planurile și desemnurile cele mai noi. Clichée de metal și lemn. Modele necesare pentru forme. Sigile și peceti din oțel și aramă roșie. Inscriptii pe uși și mașini. Primesc spre efectuire modele de aramă roșie și umplute precum și alte gravuri în sticle, os de elefant, scoică, etc. și le și

o—o o—o lucru în modul cel mai artistic. 2o—o o—o

◆◆◆ Serviciu conștientos și prețuri ieftine! ◆◆◆

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiuirilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperi de oase; contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szüz Mária.** gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac! Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răcelii și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teoa „CENTAURIA“. Bu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat și conștientos. 0 0 0 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

Ultoi de vii soiuri curate

ultoi cu rădăcină din cele mai bune
soiuri pentru vin și delicatose

recomandă spre cumpărare

Domeniul Hámory

pe lângă bani gata. Preoții și învățătorii primesc cu preț scăzut de 5%.

Detalii se pot afla în Arad, strada Deák Ferencz nr. 3.

Telefon 229.

In pretuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-arhitect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincă care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grânare precum și transformarea edificeilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pro-
o-o-o țurile cele mai avantajoase o-o-o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, socerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șelstană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturii de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o-o-o-o-o-o-o și prompt. o-o-o-o-o-o-o

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitate reală ca din magazin și admirabilele rite: bandage și diferite preparatii, sale

Cremă de lăcrămioare: preparat superb, delatură pistru, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

Spăpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților. Alifie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și prafu de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“ colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.